

Spis treści

W brzuchu wieloryba / 5

Gienrich Sapgir (1928–1999) / 17

Pochód idiotów / 20

Małpison / 23

Pan i tapczan / 24

Wybitny chirurg / 26

Ikar / 28

Potwarz / 30

Premiera / 32

Herostrates / 34

O szczęściu / 36

Psalm 1 / 39

Psalm 69 / 41

Psalm 132 / 42

Psalm 136 / 43

Psalm 143 / 45

Psalm 148 / 47

Mity moskiewskie / 49

Igor Cholin (1920–1999) / 51

*** Pewno nie znacie Cholina... / 53

MIESZKAŃCY BARAKU / 54

*** To mój barak, obok – szopa... / 54

*** Życiorys kobiety czterdziestosiedmioletniej... / 54

*** Dźwigowy spadł z dźwigu... / 54

*** Poznali się na stacji metra „Triumfalna”... / 54

*** Sprzedawał w sklepie naftę, smary i oleje... / 55

- *** Wyleciała z pracy... / 55
- *** Szczęściara z tej Dory... / 55
- *** Wypadek to nierzadki... / 55
- *** Wybuchła kłótnia straszliwa... / 56
- *** Dzisiaj jest sobota... / 56
- *** O mamó... / 57
- *** Umarł poeta... / 58
- Zbiorowe epitafium / 59

Jan Satunowski (1913–1982) / 61

- Opowiem bajkę... / 63
- Ach, jak pachnie ten bez... / 64
- Prehistoria III / 65
- Wszyscy się mylicie... / 66
- Tomik nauczyciela otworzę... / 67
- Kończy się nasza nacja... / 68
- Rabin: szopa, koszary, barak... / 69
- Daleko od Dniepropietrowska... / 70
- O północy na Priesni... / 71
- Mój język – słowiański, ruski... / 72
- To jest ten dom... / 73
- Jestem Mojsze z Berdyczowa... / 74
- Nie pamiętam, dokąd szedłem... / 75
- Ewa, cywilizowana Żydówka... / 76
- Archanioly to Żydzi, jak mówi Sapgir... / 77
- Wszyscy myślą jedno i to samo... / 78
- Nie ma drugiej takiej... / 79
- Moje – nie moje – niebo... / 80
- Jestem tchórz, tchórz, tchórz... / 81
- Dzięki ci, papieżu Pawle!... / 82
- Impre – syjonizm... / 83
- Siedzimy na ganku we dwoje... / 84
- Nie jestem poetą... / 85
- Iljuszka, powiedz: babka-kacapka... / 86
- Wystrzelili w kosmos Giordana Bruna... / 87
- Cha i Wu... / 88
- Czy zaznać chcę pośmiertnej sławy?... / 89

Błogosławione nieszczęście... / 90
Pozamykane bramy... / 91
Powiedziała pewna poetka... / 92
Oduczywszy się myślenia... / 93
Poezja – to sprawa stracona... / 94
Nie ma niezastąpionych... / 95
O nas – nie ma mowy... / 96
Dla mnie, mieszcucha... / 97
Czernow, kapitan... / 98

Poezja / 99

Jestem małym człowieczkiem... / 100
Na komisjach, na podkomisjach... / 101
„Owinięty w mapę globu... / 102
W radiu wywiad z generałem... / 103
Młodość jest niepodważalna... / 104
Burzliwe, przez wiele lat... / 105
Po męsku: rankiem pić na czczo... / 106
Pogadamy sobie jak magnetofon... / 107
Nie umiem zapamiętać... / 108
Fruwajcie, ptaki... / 109
...nauka – suka... / 110
Niskie – wysokie... / 111
Wyrzucam... / 112
Przyśnili mi się wujkowie... / 113
Ślimak, ślimak... / 114
...a zresztą, czy to nie wszystko jedno... / 115
Dziadka powspominajcie... / 116
Znowu coś tam huczą z zagranicy... / 117
Jeden powiada mi tu... / 118
Wszystko w porządku... / 119
Głęboka jest noc księżycowa... / 120
Mieszają mi się w głowie... / 121
Jak go już nie tytułowano!... / 122
Powiadała Marina-caryca... / 123
Tak, poezja to składnia... / 124
Przed wszystkim tyle bezczelności... / 125
Nic mnie nie boli... / 126
Dzwonią dzwonki... / 127

Wsiewołod Niekrasow (1934–2009) / 129

- Ja też o kosmosie... / 132
- *** Wolność to... / 133
- *** Jan Palach... / 134
- *** Żywi żywi... / 135
- *** Bóg jeden wie... / 136
- *** Że na widok Wołgi / 137
- *** przyczyna śmierci... / 138
- *** No tak, harmonia świata... / 139
- *** Wypędzali Diabła belzebubem... / 140
- *** Cóż trzeba żyć... / 141
- *** mroźna pogoda... / 142
- *** tak ja właśnie myślę... / 143
- *** To nie jest to... / 144
- *** Na starość i diabeł... / 145
- *** ładna ta Moskwa... / 146
- *** no tak było... / 147
- *** dawno pan... / 148
- *** klasyka pod nazwą... / 149
- *** pan prezydent dobrze mówi... / 150
- *** oj rosjo rosjo... / 151
- *** no i na tę za przeproszeniem rządową... / 152
- *** Sami widzicie... / 154
- *** a kto by chciał oddać wszystko... / 155
- *** jaki tam eksperyment... / 156
- *** rosyjskie nie znaczy... / 158

Władimir Ufland (1937–2007) / 159

- *** Nasz rodzaj ciągłej ulega przemianie... / 162
- Opowieść pogranicznika / 163
- Sobie / 164
- Czy w Ameryce coś się zmienia? / 165
- W kinie / 166
- Wyznanie mieszczanina / 167
- Opowieść kobiety / 168
- Jak ludzie / 169
- Po koncercie symfonicznym / 170

- *** Że Nurek w skafandrze... / 171
- *** Już tydzień pracy ku końcowi ma się... / 172
- *** Nikita właśnie został narzeczonym... / 173
- Skargi ludożercy / 174
- Na głos i bałajkę / 175
- Głód intelektualny / 177
- Lepsze niż „Faust” / 179
- Nowe sury kaukaskie / 181
- Pieśń o Kałasznikowie / 183

Władlen Gawrilczik (ur. 1929) / 185

- *** Zachłóń nadchodzi. Nastlir nieustanny... / 187
- Specwiersz / 188
- *** Sławne miasto Zakondoneck... / 189
- *** Ach, co za zima! Wśród choinek... / 190
- *** Tam, gdzie modre szumią fale, pomiatając... / 191
- *** Po morskiej głębinie... / 192
- Ballada o ciebie / 193
- *** Chłopczyk w książce gębą ryje... / 195

Konstantin Kuźminski (ur. 1940) / 197

- jermak / 200

Oleg Grigorjew (1943–1992) / 205

- *** Mało widzę miłych lic ja... / 208
- *** Mógłbym to łajno dostrzec?... / 209
- *** Dobrał się raz byk do owiec... / 210
- *** Pytam elektryka, co jest powodem... / 211
- *** Przy drodze dziewczę hoże... / 212
- *** Wdrapałem się na piedestał... / 213
- *** Ma kucharka Nusia... / 214
- Kula, sześcian i stożek / 215

Josif Brodski (1940–1996) / 217

*** / 221

Przedstawienie / 222

Dmitrij Prigow (1940–2007) / 229

POSTAĆ REAGANA W LITERATURZE RADZIECKIEJ / 233

Dyskusja wstępna / 233

*** Nowego Stanów Zjednoczonych... / 233

*** Przywykło się już... / 233

*** Nie chce nam Reagan przysłać chleba... / 234

*** Strasznie Reagan nas ciemieży... / 234

*** Reagan, rzecz jasna, zwierz to wściekły... / 234

*** Żeby cię po raz drugi tylko... / 235

*** Na nową kadencję wybrali łajdaka... / 235

List ze starożytnej Grecji do starojapońskiego
przyjaciela / 236

*** Losy artystę oszczędziły... / 237

*** Na brzegach Newy pana dzisiaj z rana... / 238

*** Bywa, że sobie z losu szydę... / 239

*** Wspominam owe dni, Heleno... / 240

*** Jadłem szaszłyk z apetytem... / 241

*** Zawieść mimo wszystko bierze... / 242

*** Ta kura bardzo jest niesmaczna... / 243

*** Gdy o przyszłości poezji rozmyślam... / 244

*** Chcąc precz odegnąć smutek wszelki... / 245

*** Gdy na garmażerze kupiłem mielone... / 246

*** Mój chłopczyku, mój pionierze... / 247

*** Rzeźbiarzy dwóch zaskoczył groźny żywioł... / 248

*** Śliczna jest moja starożytna Moskwa... / 249

*** Kogóż to w Moskwie przez wieki nie było... / 250

*** Gdy na tym miejscu starożytny Rzym... / 251

*** Chociaż Przesmyk Gibraltarski... / 252

*** Mylycant się przechadza srogimi... / 253

*** W bufecie Domu Literata... / 254

*** Mylycant kiedyś spotkał Terrorystę... / 255

*** Wróbla – Katullus, gila miał Dzierżawin... / 256

*** Gdy świat się zacznie wć w agonii... / 257

- *** Mylycant w parku wolno kroczy... / 258
- *** W oną zimę jasnoczerwoną... / 259
- *** Wiódł zastępy gen. Torquemada... / 260
- *** Gdy Lach, co Pana ukrzyżował... / 261
- *** Oto Ciang-Cing – bojarka Morozowa... / 262
- Woroszyłow i koń / 263
- *** Kiedy Włodzimierz Lenin, wódz przestawny... / 265
- *** Arcymistrz Karpow pokonał dziś wroga... / 266
- *** Piękny jest ruski gród Kaługa... / 267
- *** Na Moskwę znów Polacy hurmą wałą... / 268
- *** Czy Estończycy lub Litwini... / 269
- Kulikowe Pole / 270
- *** Dziecięciem jest Rosjanin wciąż... / 272
- *** Pod Orłem, pomnę, hen, przed laty... / 273
- *** Znasz-li ten kraj? Co, nie znasz go li?... / 274
- *** Nadchodzi już – triumfu wiosny... / 275

Michaił Ajzenberg (ur. 1948) / 277

- W brzuchu wieloryba / 280
- *** Męczą nas, a nikt nie kwęka... / 281
- *** To piątek był, a może i sobota... / 282
- *** Ziemia wszędzie ma naklejki... / 284
- *** Epos? Weźcie sobie epos... / 285
- *** Człowiek to jest pomysł śliczny... / 286
- *** Żyję i żyję – wszystko na nic... / 287
- *** Niektórzy mają fajne życie... / 288
- *** Co robiłem cały czas?... / 290
- *** Cześć! Cześć! Bitte-dritte – śpiewały nożyce... / 291
- *** Dajcie nam wielkiego męża... / 292
- *** Ale było wesoło! Jak fajnie, jak fajnie!... / 293
- *** Że dzisiaj nosi się kolor różowy... / 294

Iwan Achmietjew (ur. 1950) / 295

- *** lustreczko powiedz przecie... / 297
- *** tyle możliwości popatrz... / 298
- *** i pamiętaj nie można im pokazywać... / 299

*** najwięcej wam powie przerwa... / 300
*** przepraszam was już tylu... / 301
*** wzięli forszę... / 302
*** żyjemy w Rosji... / 303
*** może i nasza władza... / 304
*** oczywiście zawsze jest wyjście... / 305
*** a jest pan pewien... / 306
*** zginął ale nie czuł urazy... / 307
*** nie nie to że radziecka... / 308
*** czy pan mnie dobrze rozumie... / 309
*** Wsiewołod Niekrasow... / 310
*** jeśli nie zna go naród... / 311
*** takie te wiersze zaraźliwe... / 312
*** to są takie rzeczy... / 313
*** jest w tobie coś... / 314
*** poszczególne moje utwory... / 315
*** ja co prawda... / 316
*** zdobywaliśmy Kaukaz... / 317
*** wujek Lonia?... / 318
*** ależ wierzę... / 319
*** zimą martwe drzewa... / 320
*** skoro nie umiesz pogodzić sprzeczności... / 321
*** nie wiem może... / 322
*** i nie wódź nas do Inguszetii... / 323
*** rozbroić za cenę całkowitego... / 324
*** historyczne próby... / 325
*** piszę tak dlatego... / 326
*** nie gorsze niż to... / 327
*** tak tak zauważyłem... / 328
*** nowe pokolenie wybrało... / 329
*** każdy jest lepszy od ciebie... / 330
*** są Rosjanie... / 331
*** nas nikt nie pytał... / 332
*** broń jądrowa jest nam potrzebna... / 333
*** wiecie tyle u nas błota... / 334
*** Sztandar koloru khaki... / 335
*** ludzie zostali tacy jacy byli... / 336

Timur Kibirow (ur. 1955) / 337

Kiedy Lenin był mały / 341

Przez trzy pożegnania Część II i IV / 347

Do Lwa S. Rubinszejna / 358

Igor Irtieniew (ur. 1947) / 383

Monolog na wydechu / 386

Wartownik / 387

Po co? / 388

Sielanka / 389

Kwiaty i uczucia. Romans / 390

O Piotrze. Próba biografii sentymentalnej / 392

O sztuce / 394

Malowidło z Palechu / 395

Pływak / 396

O czym marzysz? / 397

*** W ciężkiej zbroi mknie germański... / 398

Pieśń o młodym ajencie / 400

*** Staruszka śmietnik przeszukała... / 401

*** W epoce wstrząsów i poruszeń... / 402

*** Nie trzymajcie mnie, tatko, w zamknięciu... / 404

Aleksandr Makarow-Krotkow (ur. 1959) / 405

Moskwa. Lato / 408

*** ja piszę wiersze... / 409

*** Piotr Wielki rąbał rąbał... / 410

*** nad chmurami w stratosferze... / 411

*** co my tu w Rosji umiemy... / 412

*** życie trwa tyle... / 413

*** kolekcjonuję tu zapachy... / 414

Abecadło / 415

Równowaga / 416

W ogrodzie / 417

James Joyce w oczach radzieckiego czytelnika / 418

Karadag / 419

*** budziku budziku... / 420

- *** Smutno właśnie dlatego... / 421
*** no więc przyjechaliśmy... / 422
*** rano w Salerno... / 423
Na dachy Wsiewołoda Niekrasowa / 424
*** bierz życie takim jakie jest... / 425
*** osobne podziękowanie dla tych wszystkich... / 426
Wiersz dla kota / 427
*** obca mowa... / 428
*** pamiętasz tam był jeszcze... / 429
*** ptaki przelotne... / 430
*** coś jeszcze czuję... / 431
Höglint / 432
*** to prawda piszę niezbyt dużo... / 433
*** to nie takie proste... / 434
*** wtedy nie rozumiałem... / 435
Sonet konkretny / 436
*** mówiąc szczerze... / 437
Galeria / 438
*** Równy z niego gość... / 439
*** alkohol we krwi dokazuje... / 440
Do Jerzego, mojego polskiego przyjaciela / 441
Autoepitafium / 442

Władimir Druk (ur. 1957) / 443

- Orlęta / 445
UNSERE FAMILIA / 447
Autoepitafium / 449
Józef Wissarionowicz Puszkina / 451
*** w kobiecej oraz męskiej skali... / 453